

METSÄALAN

TULEVAISUUSFOORUMI

SOSIAALINEN KESTÄVYYS JA PÄÄOMA METSÄALALLA : UHKASTA MAHDOLLISUUDEKSI

Olli Saastamoinen

Joensuun yliopisto

Metsätieteellinen tiedekunta

JULKAISUT (TULOSSA)

1) NÄKÖKULMIA SOSIAALISEEN KESTÄVYYTEEN METSÄALAN TULEVAISUUDESSA Saastamoinen, O. (toim.) 2005

Metsien käytön sosiaalisen kestävyys tulevaisuuden haasteet
Tapio Rantala, Juha Hakkarainen, Heimo Karppinen ja Pirjo Korhonen-Salapuro

Maailman ja Suomen kehityksestä maamerkkejä metsäalalle
Olli Saastamoinen, Leif Rönnerberg ja Timo Toivonen

Metsäalan sosiaalinen kestävyys – konkretisointeja ja toimenpide-ehdotuksia Jakob Donner-Amnell, Eeva Hellström, Pertti Rannikko ja Eila Valtanen

2) NÄKÖKULMIA LUONTOMATKAILUN TULEVAISUUTEEN

Eeva Koivula & Olli Saastamoinen (toim). 2005

Luontomatkailun kehityssuuntia ja kehittämistarpeita

Eeva Koivula, Liisa Hentinen, Teppo Loikkanen, Matti Määttä, Jarkko Saarinen, Arvo Peltonen, Olli Saastamoinen ja Liisa Tyrväinen

Luonnon virkistyskäytön ja luontomatkailun tulevaisuudenkuvat
Tuija Sievänen

TALouden GLOBALISAATIO

Sen ytimessä on

pääoman vapaa liikkuvuus

osatekijöinä

kilpailun kiristyminen

pääoman tuottovaatimuksen kohoaminen

monikansallisten yritysten kasvu

kansainvälisen työnjaon muutos

kansainvälinen verokilpailu

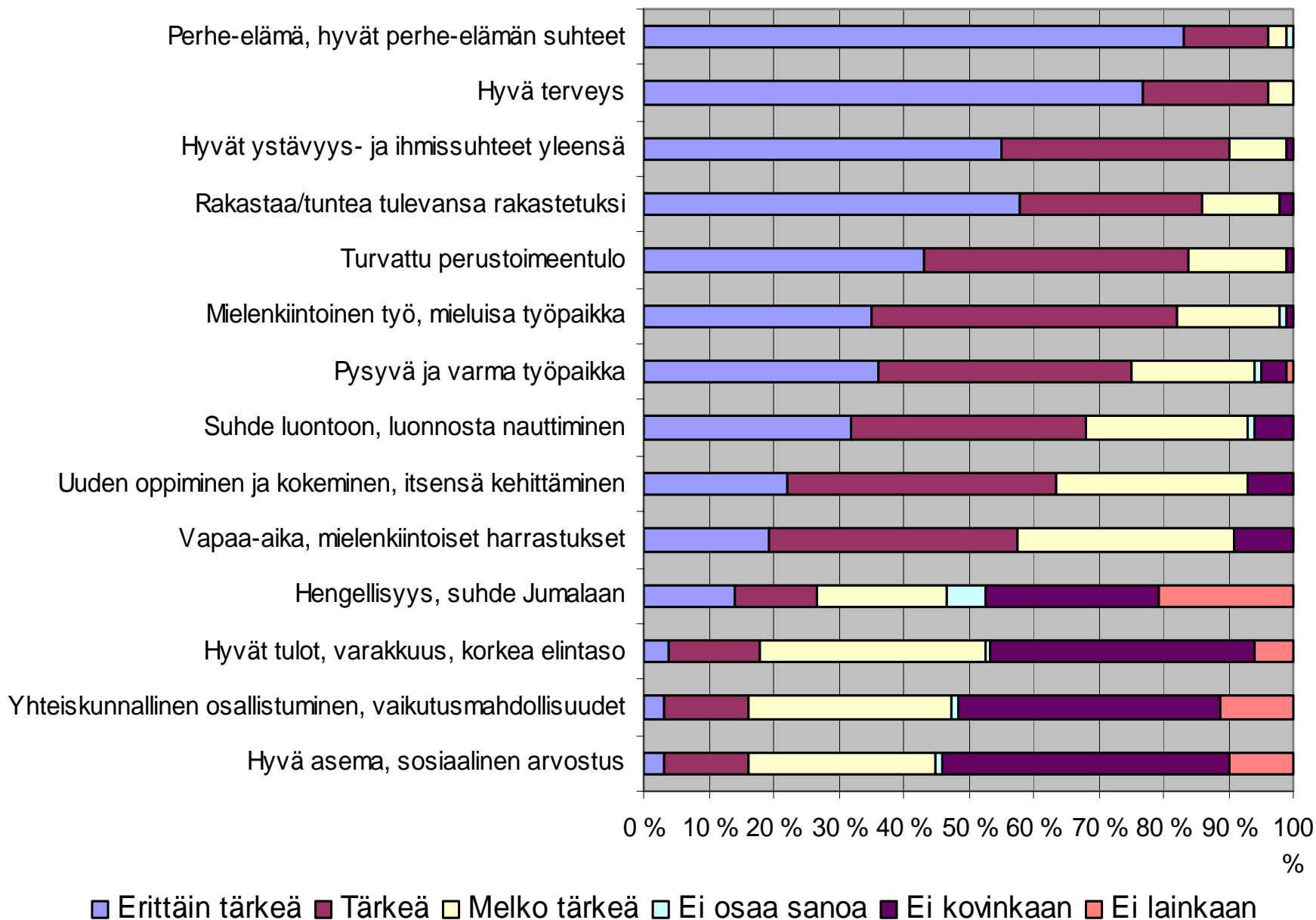
YHTEISKUNNAN MUUTOS “JAETTUNA KOKONAISUUTENA”

YHTEISKUNNAN OSA-ALUE	KESKEISET TOIMIJA <i>(Metsäsektorin toimijat)</i>	KESKEISET ARVOT TAI TOIMINTARATIONAALI	AJANKOHTAISET PROSESSIT OSA-ALUEELLA (toimijat vaikuttamassa)	IHMISEN ROOLI	KESTÄVYYDEN ULOTTUVUUS <i>(Metsäalan sisältö)</i>
TALOUS	Yritykset Markkinat Julkinen valta <i>(Metsäteollisuus, metsänomistajat)</i>	Voitto Tehokkuus Hyvinvointi	Kilpailu Globalisaatio Konsolidointi	Tuottaja Kuluttaja	TALOUDELLINEN <i>(Metsien taloudelliset hyödyt ja aspektit)</i>
YHTEISKUNTA JA POLITIIKKA	Julkinen valta <i>(Metsäviranomaiset)</i> Paikallisyhteisö Poliittiset ja kansalais-liikkeet Kansainväliset instituutiot	Oikeuden mukaisuus Hyvinvointi Tasa-arvo	Konfliktit Syrjäytyminen Integraatio Julkisen sektorin rooli?	Kansalainen	SOSIAALINEN <i>(Metsien sosiaalisethyödyt ja aspektit)</i>
KULTTUURI	Yhteisö Kirkko Kulttuurilaitokset Julkinen valta	Identiteetti Traditio Vapaus	“Glokalisaatio” Fragmentaatio Vapaa-ajan kasvu?	Yksilö	KULTTUURINEN <i>(Metsien kulttuuriset hyödyt ja aspektit)</i>
YMPÄRISTÖ	Kansainväliset instituutiot <i>(e.g. BD ja ilmastopöytäkirjat)</i> Julkinen valta Ympäristöjärjestöt Yritykset	Luonnon kunnioitus Olemassaolo-arvo Biodiversiteetti	Huononeminen Ympäristötietoisuus “Mielikuvapeli”	“Laji” Kansalainen Kuluttaja	EKOLOGINEN <i>(Metsien ekologiset hyödyt ja aspektit)</i>

Pentti Haanpään ”Noitaympyrän” (1931) Pate Teikka:

”Yhteiskunnassa ei voinut havaita mitään yhtenäisyyttä, aatetta, mitään yhteiseksi hyväksi työskentelevää järjestelmää. Kukin tuhersi, ahersi itsekseen, koitti parantaa elinehtojaan, siepata leipäpalan vaikka toisen suusta”.

SUOMALAISTEN ONNELLISUUDEN LÄHTEET (EVA/Yhdyskuntatutkimus 2005)

MYÖS NÄMÄ OVAT TULEVAISUUDEN UHKIA METSÄALALLA

- 1. Lyhytjännitteisyyden lisääntyminen**
- 2. Mielikuvapelien ylivalta**

KVARTAALITALOUS METSÄSSÄ?

**Metsäsektorilla voisi olla erityinen panos annettavanaan siihen
ettei tulevaisuus peittyisi kvartaalitalouden pintavaahtoon?**

METSÄTALouden SOSIAALINEN KESTÄVYYS

**Metsätalouden kyky edistää jatkuvasti ihmisten
hyvinvointia**

(elintaso, elämänlaatu, elämänhallinta)

SOSIAALISEN KESTÄVYYDEN AVAINSAHOJA

SOSIAALINEN KESTÄVYYS

HYVINVOINTI
OIKEUDENMUKAISUUS
TYÖLLISYYS
MUUTOSTEN HALLINTA
OSALLISTUMINEN
TURVALLISUUS
LUOTTAMUS

TALOUDELLINEN KESTÄVYYS

KANNATTAVUUS
TEHOKKUUS
TALOUDELLINEN
KASVU
JATKUVUUS

EKOLOGINEN KESTÄVYYS

ELINVOIMAISUUS
MONIMUOTOISUUS
HAITATTOMUUS
LUONNON
KUNNIOITUS

KULTTUURINEN KESTÄVYYS

TRADITIO
IDENTITEETTI
ARVOT
HENKISYYS

SOSIAALINEN PÄÄOMA

koostuu

**sosiaalisista siteistä (verkostot),
niissä muotoutuneista vastavuoroisuuden
normeista ja luottamuksesta.**

on ”luottamuspääomaa”

METSÄTEOLLISUUDEN MAA

”Väestöltään vähäinen Suomi on saatellut maailmantalouteen useita kilpailukykyisiä metsäalan jättiläisiä. Tämä saavutus on metsäperustaisen edistysuskon, kansallisten talkoiden ja valtion monitahoisen tukipolitiikan voimannäyttö”

Tarmo Koskinen (2004)

EPÄSOSIAALINEN KIRJELAATIKKO:

Merkkejä sosiaalisen pääoman heikkenemisestä ?

***Onko* omistaja-arvojen nousu metsäteollisuudessa oikea ja oikeudenmukainen vastaus sille, että teollisuus nousi 1990-luvun tappiokierteestä koko yhteiskunnan lamatalkoilla?**

Metsäsektorin työllisyys-, henkilöstö- ja koneyrittäjäyyspolitiikan pitkäjänteisyys ja yhteiskuntavastuullisuus?

***Kokevatko tavalliset kansalaiset saavansa* riittävästi vastinetta ja hyötyä metsätalouteen käytetyistä veromarkoistaan?**

Ympäristöluottamus ja mediapeli Pohjois-Lapissa?

Metsäammattilaisten suhtautuminen metsäalan tulevaisuuteen on muuttunut varauksellisemmaksi. Rajaako työttömyys/liikakoulutus alan tulevaisuuden mahdollisuuksia noidankehämäisellä tavalla?

SUOSITUKSIA SOSIAALISEN KESTÄVYYDEN JA SOSIAALISEN PÄÄOMAN KEHITTÄMISEKSI (1)

- 1. Tavallisen kansalaisen on koettava saavansa hyvinvointia metsistä**
- 2. Huonosta työllistämiskyvystä ja -maineesta eroon.**
- 3. Naismetsänomistajien, naisyrittäjyyden sekä naisten urakehityksen tukeminen**
- 4. Maaseutuvastuu ja luontoyrittäjäisyys**
- 5. Luontomatkailu, vapaa-ajan asuminen ja maisemanhoito**
- 6. Bioenergia, metsä- ja puukemia**

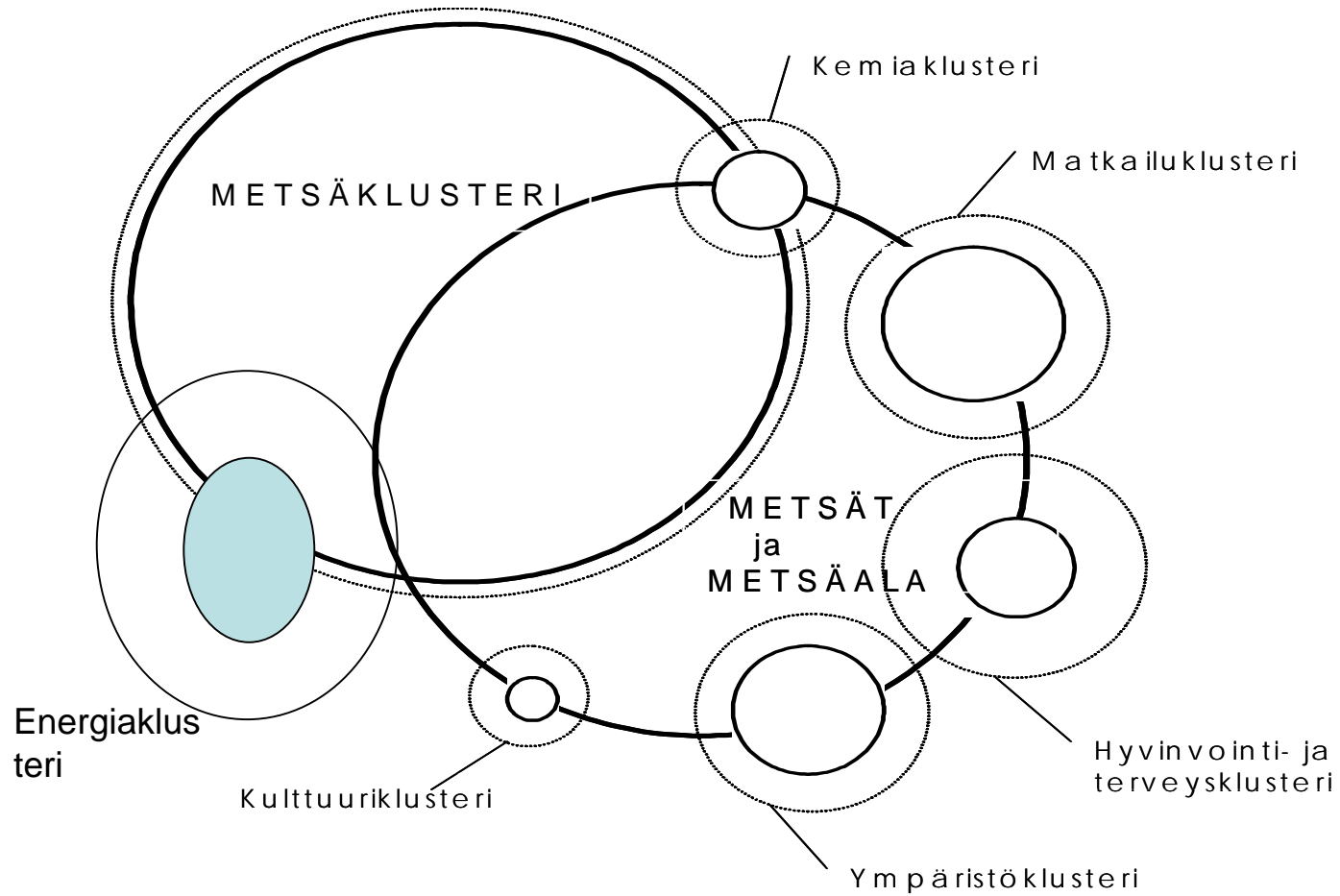
**Arviot ulkomaisten matkailijoiden luontomatkailu-toimintojen kehityksestä
vuoteen 2014 (Koivula ym. 2005)**

		Verrattuna nykytilaan = 100		
	KA	Med. aani	Vaiht. väli	Vast. kpl
Erävaellus (yöpyminen)	125,5	110	90-180	32
Sauvakävely	120,7	120	90-200	30
Lumilautailu	120,5	110	80-200	32
Luonto-opastuskeskukset	119,8	120	100-170	30
Avantouinti	118,9	110	100-180	32
Lintujen tarkkailu	118,2	120	100-220	30
Retkeily	116,5	120	90-185	31
Seikkailu/elämysradat luonnossa	116,2	110	80-180	29
Koskenlasku	115,5	110	100-185	32
Luontoleirit	115,2	110	100-200	28
Koiravaljakot	114,7	115	80-185	32
Pyöräily	114,0	110	90-155	29
Puulajipuistot	113,9	100	90-180	27
Pilkkiminen	113,9	110	80-200	31

SUOSITUKSIA SOSIAALISEN KESTÄVYYDEN JA SOSIAALISEN PÄÄOMAN KEHITTÄMISEKSI (2)

- 7. Organisaatioiden innovaatiokyky sosiaalisen kestävyuden kehittämisessä**
- 8. Metsäkulttuuri ja urbaani metsänhoito**
- 9. Etelä-Suomen ”kansanpuiston” perustamismahdollisuuksia selvitettävä**
- 10. Sosiaalisen pääoman vahvistaminen**
- 11. Metsäsektorin on vahvistettava eettistä tietoisuuttaan ja koodistoaan**
- 12. Moniklusteristrategia metsäalalle**

Moniklusteristrategia metsäalalle

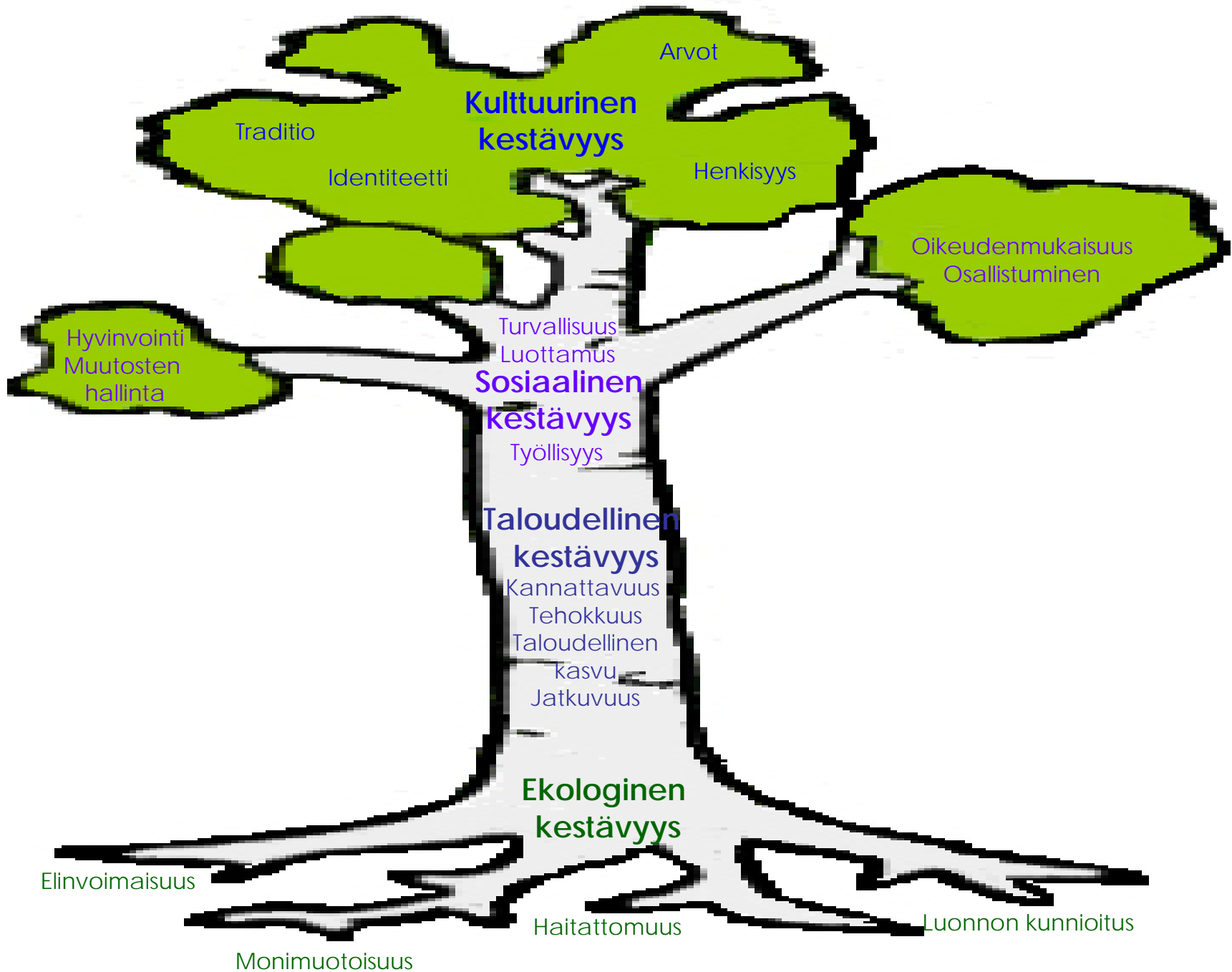

Vanhat arvot tulevaisuuden käyttöön

**LUOTTAMUS
YHTEISTYÖ
YHTEISVASTUU**

Vanhat arvot tulevaisuuden käyttöön

**LUOTTAMUS
YHTEISTYÖ
YHTEISVASTUULLISUUS**

Metsäalan moniklusteristrategia

